

blive dyrere, saa vil Loven ikke fremme en mere forceret Udskykning af Jordlodderne, end der ellers under normale og naturlige Forhold vil finde Sted. Jeg tror dog ikke, at det kan negtes, at der i Flertallets Forslag indeholdes en Begrændsning af den solidariske Ansvarlighedspligt, og at der ogsaa deri ligger en indirekte Begrændsning af Statens Garantipligt. Det farlige Præcedens, som Mindretallets ærede Ordfører har antydet, at det vilde være, naar dette Princip skulde overføres paa andre Omraader, tror jeg ikke, at man skal lade sig fremme af; thi dersom det vilde være muligt for andre Samfundsklasser, som ikke kunde komme ind under denne Lov, at give en fyldestgjørende Sikkerhed, saa tror jeg heller ikke, at det vilde være noget farligt Præcedens for Staten at indtræde som en Slags Garant for, at der kunde tilstaa dem en virkelig Hjælp. Jeg tror, at Staten er i højeste Grad interesseret i, at den Befolkning, som lever i smaa Aar og kæmper for Tilværelsen og det daglige Brød, kan friste en saa selvstændig og uafhængig Tilværelse som muligt, og i saa Henseende maa jeg antage, at Statens hele Stykke vil begunstiges ved at have en Del jordbejende Husmand isædesfor at have en stor Flok af Indsiddere. Det er mit Haab, at denne Lov vil medvirke til Fremme af mange saadanne Eiendomme, navnlig ved Opdyrkning af saadanne raa Arealer, hvis Opdyrkning endnu kunde fremmes i betydelig Udstrækning, hvorved man jo tillige vilde fremme en selvstændig Udvikling af mangen en Arbejderfamilie, som ellers vilde være henvist til kun at faae enten et jordløst Hus eller maaste en Leiestue. Sammenligningen imellem disse to Stillinger med Hensyn til Selvstændighed tror jeg ikke, jeg behøver nærmere at paavise. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Ordføreren (Drenbøll): Med Hensyn til det første af de af Mindretallet stillede Ændringsforslag, det under Nr. 1, som jo gaar ud paa, at Kjøbstæderne skulle medoptages i de eventuelle Kreditforeninger, skal jeg kun bemærke, at da Regjeringsforslaget kun har troet at kunne medtage Eiendomme paa Landet, og da det er udhævet, navnlig af den ærede Minister, at der er flere Grunde, hvorfor det vilde have sine Betænklichkeiten og Vanskeligheder at stride til en saadan Udvidelse, har Flertallet ikke troet at kunne gaa med til dette Forslag, og jeg maa da navnlig for

mit Vedkommende sige, at, selv om jeg tidligere har havt den Opfattelse, at det var ønskeligt at faae Kjøbstæderne med, tillægger jeg det ikke nu en saa stor Bigtighed efter nærmere Underfølgelse, fordi jeg tror, at Kjøbstadeiendomme, som ere lige i umiddelbar Forbindelse med de Sparekasser, som nu findes i omtrent enhver By, vilde altid være henviste til at faae billige og lettere Laan der end igennem Kreditforeninger. I Sparekassen faas Laanet kontant, men ved Kreditforeningslaan er altid den Ulempe, at der er Kurstab, og efter den Erfaring, jeg har, er der ikke nogen Tvivl om, at, hvor der er smaa Kjøbstadeiendomme, som kunne — vel at mærke — give Sikkerhed, kunne de ogsaa faae Penge i et eller andet offentligt lokalt Institut. Derfor er man ikke gaet dertil. — Den ærede Ordfører for Mindretallet fremkom med en Række mere almindelige Betragtninger til Ugunst for Lovforslaget, som jeg, om de end nærmest maatte henhøre til en tidligere Behandling, dog ikke kan undlade at gjøre nogle Bemærkninger til. Den ærede Ordfører for Mindretallet udtalte sig saaledes meget stærkt mod Besskaffenheden og Værdien af de Eiendomme, som i en saadan eventuel Kreditforening vilde blive stillede til Pant. Han sagde, at saadanne smaa Eiendomme, hvis Værdi i Almindelighed er undergivet meget store Svingninger, kan man ikke altid tage for godt Pant; thi det ene Dieblit øde de Noget værd og i det andet Dieblit Intet værd. Det er ikke min Opfattelse. Jeg tror i Almindelighed med Hensyn til Opsætningen af smaa Landeieendomme — det er en Erfaring, som jeg ikke udtaler blot theoretisk, den har jeg kjendt i 25 Aar — at der er ingen Eiendomme, som ere mere søgte end netop saadanne Eiendomme, som den sidst ærede Taler nævnte, hvor man kan holde en Ko eller to, de ere meget søgte og gaa meget i Handel og Bandel, saa jeg tror ikke, man er berettiget til at sige, at disse Eiendomme meget let tabe deres Værdi. Lærtimod, i Kriser kunne de større Landeieendomme komme i Forhold, hvor Ingen vil have dem, medens disse smaa Eiendomme vil altid Nogen have. Saa maa jeg endelig bede erindret, at Lovforslaget jo gjør meget betydelig Indskrænkning i den Størelse af Ublaane, som kunne finde Sted i Forhold til Eiendommens Værdi imod, hvad Loven 20de Juni 1850 gjør. Denne Lov giver Ret til at udlane til $\frac{3}{5}$, hvorimod det foreliggende Forslag indskrænker sig til Halvdelen. I det Hele taget synes jeg, at Min-